

El perquè de tanta abstenció

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 13.06.09

Josep Antoni Duran Lleida, sempre a l'aguait, diu que l'europea ha estat la més deplorable de totes les campanyes. I dos aguts contertulians de Cuní, López-Burniol i Terricabras, em van deixar en minoria quan vaig afirmar que aquesta no és la causa de l'alta abstenció.

És clar que no ha estat una gran campanya i que els partits han de revisar el seu discurs. Però no s'origina aquí l'abstenció. En les generals del 2004 i el 2008, també amb discussions molt crispades, la participació va rondar el 75%. L'afluència a les urnes a tot Europa (43,2%) ha estat inferior a la mitjana espanyola (46%). I països fundadors com Alemanya (43,3%), França (40,5%) i Holanda (36,9%) han votat menys. A Espanya, no a Catalunya, fins i tot s'ha votat més que el 2004.

L'onada d'abstenció ha recorregut tot Europa i, per tant, la causa ha de ser europea. Potser la crisi desmotiva més els electors socialdemòcrates (els que més baixen, gairebé 5 punts) i anima la dreta antisistema, la que més creix. Però tampoc sembla la causa essencial.

Podria ser que la creixent abstenció europea (la participació ha caigut 19 punts des de les primeres de 1979) es degui a les contínues dutxes d'aigua freda que ha patit el projecte europeu. Els ciutadans voten per elegir un Govern. O per enderrocar-lo. A Europa hi ha hagut progressos, com l'euro, però 30 anys després encara no hi ha Govern europeu. És

normal que el retard en la creació de l'autoritat supranacional democràtica no animi a anar a les urnes i generi desànim.

El 2005 i el 2006 va fracassar amb estrèpit la Constitució Europea, que els espanyols vam votar en referèndum. I el 2008 es va empantanegar el Tractat de Lisboa, la miniconstitució proposada per Sarkozy, al triomfar el no en el referèndum irlandès.

Els ciutadans veuen que als governs estatals els costa cedir poder a una autoritat supranacional i que prefereixen els pactes intergovernamentals. Saben que l'ampliació a 27 ha aparellat una certa dilució perquè hi ha prevalgut l'extensió a la cohesió. I intueixen que el futur d'Europa depèn més del fet que els irlandesos aprovin finalment el Tractat de Lisboa, just al contrari del que van fer fa poc, que no pas del resultat de les eleccions de diumenge passat.

Una Europa que no avança en plena crisi global, quan sorgeixen fenòmens tan decisius com la rectificació americana d'Obama o l'emergència de la Xina, és normal que no motivi els europeus. El PSOE, el PP i CiU han de corregir moltes coses. Com que Espanya sigui l'únic gran país europeu sense diputat de circumscripció. Però no són els responsables d'aquesta alta abstenció, que a Catalunya va ser nou punts superior a l'espanyola. Un altre dia s'haurà d'analitzar.